

مدیریت کلاس درس

(ایجاد یک محیط یادگیری مثبت)

تألیف:

هو مینگ - تاک

لی وای - شینگ

ترجمه:

جعفر بهادری خسروشاهی

(دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان)

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۷

تقدیم به همه اساتید زندگی‌ام که مدیریت در کلاس درس را از آنها
آموختم...م

سرشناسه	هو، مینگ-تاک Hue, Ming-tak
عنوان و نام پدیدآور	مدیریت کلاس درس (ایجاد یک محیط یادگیری مثبت) / تألیف هو مینگ-تاک، لی وای-شینگ ؛ ترجمه جعفر بهادری خسروشاهی.
مشخصات نشر	تهران : آوای نور، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۲۶۴ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۴۱۰-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	عنوان اصلی: Classroom management....
موضوع	کلاس‌داری Classroom management
موضوع	معلمان -- روابط با شاگردان Teacher-student relationships
موضوع	شاگردان -- روان‌شناسی Students -- Psychology
شناسه افزوده	لی، وای-شینگ
شناسه افزوده	Li, Wai-shing
شناسه افزوده	بهادری، جعفر، ۱۳۶۵ - مترجم
رده بندی کنگره	LB۱۳۹۷۳۰۱۳ / ۵۹م۴
رده بندی دی بی سی	۱۰۲۴/۳۷۱

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / نامبر: ۶۶۴۸۰۸۸۲

مدیریت کلاس درس (ایجاد یک محیط یادگیری مثبت)

تألیف: هو مینگ-تاک - لی وای-شینگ

ترجمه: جعفر بهادری خسروشاهی

ناشر: انتشارات آوای نور

صفحه‌آرا: منیر السادات حسینی

چاپ: اول ۱۳۹۷

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۴۱۰-۹

قیمت ۲۶۵۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

پیشگفتار مؤلفان ۱۱

پیشگفتار مترجم ۱۵

فصل اول: درک رفتار و موقعیت‌های کلاس درس

Error! Bookmark not defined. مقدمه

Error! Bookmark not defined. تعریف مدیریت کلاس درس

Error! Bookmark not defined. دیدگاه‌های مختلف

Error! Bookmark not defined. تعریف

Error! Bookmark not defined. اهداف عمومی

Error! Bookmark not defined. حس ساختن رفتار در کلاس درس

Error! Bookmark not defined. ویژگی‌های موقعیت‌های کلاس درس

Error! Bookmark not defined. توضیح رفتار کلاس درس

Error! Bookmark not defined. با استفاده از ده پرسش مهم برای توضیح رفتار دانش‌آموزان
defined.

Error! Bookmark not defined. خلاصه

Error! Bookmark not defined. سؤالاتی برای بحث و گفتگو

Error! Bookmark not defined. منابع مفید

فصل دوم: تأثیر فرهنگ چینی در کلاس‌های درس هنگ‌کنگ
Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined. مقدمه

Error! Bookmark not defined. رویکرد چینی به مدیریت کلاس درس

Error! Bookmark not defined. تأثیر فرهنگ چینی بر رفتار کلاس درس

Error! Bookmark not defined. سلسله‌مراتبی روابط انسانی

Error! Bookmark not defined. کالج‌گرایی و انطباق

Error! Bookmark not defined. شیوه‌های چینی اجتماعی شدن کودکان

Error! Bookmark not defined. بازی اجتماعی از چهره

Error! Bookmark not defined. از دیدگاه بین‌بانگ: احساس کلاس زبان چینی

Error! Bookmark not defined.دوگانگی نقش معلمان
Error! Bookmark not defined. اصول پایه فلسفه بین یانگ
Error! Bookmark not defined. نگه داشتن تعادل بین یانگ
Error! Bookmark not defined. کلاس درس بین
Error! Bookmark not defined. کلاس درس یانگ
Error! Bookmark not defined. خلاصه
Error! Bookmark not defined. سؤالاتی برای بحث و گفتگو
Error! Bookmark not defined. منابع مفید
Error! Bookmark not defined. فصل سوم: مدیریت مؤثر کلاس درس
Error! Bookmark not defined. مقدمه
Error! Bookmark not defined. واقعیت مدیریت کلاس
Error! Bookmark not defined. مدیریت محیطی فیزیکی کلاس
Error! Bookmark not defined. استفاده خود از فضا
Error! Bookmark not defined. مدیریت یادگیری
Error! Bookmark not defined. اصول آموزش مؤثر
Error! Bookmark not defined. تصویب رویه و قوانین کلاسی
Error! Bookmark not defined. نیاز به دستورالعمل کلاسی
Error! Bookmark not defined. معلمین به کدام قوانین نیاز دارند؟
Error! Bookmark not defined. انتقال قوانین کلاسی
Error! Bookmark not defined. مدیریت مشکلات نظم و انضباطی
Error! Bookmark not defined. تحمل و درک رفتار
Error! Bookmark not defined. زمان مداخله
Error! Bookmark not defined. استفاده از تنبیه
Error! Bookmark not defined. راه حل‌های جایگزین تنبیه
Error! Bookmark not defined. قدرت معلم در مدیریت خوب
Error! Bookmark not defined. خلاصه
Error! Bookmark not defined. سؤالاتی برای بحث و گفتگو
Error! Bookmark not defined. منابع مفید
Error! Bookmark not defined. فصل چهارم: مدیریت سؤ رفتار

Error! Bookmark not defined.	مقدمه
Error! Bookmark not defined.	روندهای فعلی در مدیریت کلاس
Error! Bookmark not defined.	طرح‌های شخصی برای مدیریت بدرفتاری
Error! Bookmark not defined.	اساس مداخله
Error! Bookmark not defined.	پیوستاری استراتژی‌های مدیریت بدرفتاری
Error! Bookmark not defined.	چهار سطح استراتژی‌های مداخله در پیوستار
Error! Bookmark not defined.	مهارت‌های غیر مداخله گر در مدیریت بدرفتاری دانش‌آموزان
	defined.
Error! Bookmark not defined.	استراتژی‌های مداخله کلامی
Error! Bookmark not defined.	برخی نکات احتیاطی
Error! Bookmark not defined.	ملاحظات بیشتر
Error! Bookmark not defined.	نتیجه‌گیری
Error! Bookmark not defined.	خلاصه
Error! Bookmark not defined.	سؤالاتی برای بحث و گفتگو
Error! Bookmark not defined.	منابع مفید
Error! Bookmark not defined.	فصل پنجم: روش‌های بدرفتاری با دانش‌آموزان
Error! Bookmark not defined.	مقدمه
Error! Bookmark not defined.	روش‌های کلاسی: بررسی اجمالی
Error! Bookmark not defined.	مدل‌های مختلف و چارچوب مفهومی
Error! Bookmark not defined.	شبکه طبقه بندی جانز و همکارانش
Error! Bookmark not defined.	طبقه بندی وبر
Error! Bookmark not defined.	پیوستاری رفتار معلم ولفگانگ و گلیکمن
Error! Bookmark not defined.	اقدامات احتیاطی
Error! Bookmark not defined.	رویکرد دانش‌آموز محور
Error! Bookmark not defined.	تعریف مسئله
Error! Bookmark not defined.	زمانی که دانش‌آموز مشکلی دارد
Error! Bookmark not defined.	رویکرد چهار مرحله
Error! Bookmark not defined.	رویکرد معلم محور
Error! Bookmark not defined.	نیازها و حقوق کلاسی
Error! Bookmark not defined.	معلم‌های جرات‌ورز

Error! Bookmark not defined. رویکردهای آموزش جرات ورز
Error! Bookmark not defined. رویکرد گروه محور
Error! Bookmark not defined. چهار هدف بدرفتاری
Error! Bookmark not defined. درک محرک بدرفتاری
Error! Bookmark not defined. کنترل مداخله فوری خود
Error! Bookmark not defined. شفاف سازی و درک اساس مسئله
Error! Bookmark not defined. افشاء هدف بدرفتاری
Error! Bookmark not defined. کشف رفتار جایگزین
Error! Bookmark not defined. پیامدهای منطقی و طبیعی
Error! Bookmark not defined. حسن نیت و تشویق
Error! Bookmark not defined. خلاصه
Error! Bookmark not defined. سوالاتی برای بحث و گفتگو
Error! Bookmark not defined. منابع مفید

Error! Bookmark not defined. فصل ششم: ارتقاء ارتباط و تقویت رابطه معلم و دانش آموز
defined.

Error! Bookmark not defined. مقدمه
Error! Bookmark not defined. ارتباط در کلاس
Error! Bookmark not defined. ارتباط دعوت کننده و بازدارنده
Error! Bookmark not defined. ارتباط بازدارنده چیست؟
Error! Bookmark not defined. موانع ارتباطی
Error! Bookmark not defined. غلبه بر موانع ارتباطی
Error! Bookmark not defined. «ارتباط دعوت کننده» چیست؟
Error! Bookmark not defined. مواجهه با پیامها و پیامد آنها
Error! Bookmark not defined. استفاده از ارتباط متقابل
Error! Bookmark not defined. I-messages در ارتباطات
Error! Bookmark not defined. ساخت I-message
Error! Bookmark not defined. چرا از I-message استفاده کنیم؟
Error! Bookmark not defined. دیدگاههای ضروری و شرایط ارتباط
Error! Bookmark not defined. شنونده فعال و خوب باشید
Error! Bookmark not defined. استماع فعال

Error! Bookmark not defined. بازخورد: ارتباط خوب و رابطه معلم - دانش آموز

Error! Bookmark not defined. برقراری و حفظ روابط

Error! Bookmark not defined. چرا نسبت به رابطه معلم - دانش آموز باید دقت کرد؟
defined.

Error! Bookmark not defined. بهبود روابط معلم - دانش آموز

Error! Bookmark not defined. خلاصه

Error! Bookmark not defined. سوالاتی برای بحث و گفتگو

Error! Bookmark not defined. منابع مفید

Error! Bookmark not defined. فصل هفتم: ارتقاء روابط مثبت بین همسالان

Error! Bookmark not defined. مقدمه

Error! Bookmark not defined. اهمیت روابط مثبت بین همسالان

Error! Bookmark not defined. کمک به دانش آموزان برای محبوب شدن

Error! Bookmark not defined. آموزش مهارت‌های اجتماعی - عاطفی

Error! Bookmark not defined. آموزش مهارت‌های حل تعارض

Error! Bookmark not defined. آموزش مهارت‌های حل مسئله

Error! Bookmark not defined. کمک به دانش آموزان برای یادگیری گروهی

Error! Bookmark not defined. خلاصه

Error! Bookmark not defined. سوالاتی برای بحث و گفتگو

Error! Bookmark not defined. منابع مفید

فصل هشتم: همکاری و مشارکت با دیگر کارکنان برای بهبود اخلاق و رفتار کلاسی

Error! Bookmark not defined. دانش آموزان

Error! Bookmark not defined. مقدمه

Error! Bookmark not defined. در سطح بین فردی: همکاری با همکاران

Error! Bookmark not defined. کلاس ایزوله

Error! Bookmark not defined. منافع همکاری

Error! Bookmark not defined. ایجاد همکاری

Error! Bookmark not defined. ارجاع دادن

Error! Bookmark not defined. خلاصه

Error! Bookmark not defined. سوالاتی برای بحث و گفتگو

Error! Bookmark not defined. منابع مفید

Error! Bookmark not defined. فصل نهم: کار با والدین برای ایجاد یک محیط کلاس درس مثبت

Error! Bookmark not defined. مقدمه

Error! Bookmark not defined. همکاری با والدین برای بهبود کلاس درس

Error! Bookmark not defined. مسئولیت تقسیم شده

Error! Bookmark not defined. تنوع مدیریت

Error! Bookmark not defined. ایجاد زمینه‌های بیشتر برای مشارکت

Error! Bookmark not defined. ایجاد یک فرهنگ مشارکتی

Error! Bookmark not defined. حفظ همکاری والدین - معلم

Error! Bookmark not defined. انتشار یک خبرنامه کلاس

Error! Bookmark not defined. پخش گزارش‌های پیشرفت

Error! Bookmark not defined. تماس با والدین

Error! Bookmark not defined. برگزاری جلسات دیگر با والدین

Error! Bookmark not defined. کار مؤثر با والدین، موانع و اختلافات

Error! Bookmark not defined. خلاصه

Error! Bookmark not defined. سؤالاتی برای بحث و گفتگو

Error! Bookmark not defined. منابع مفید

Error! Bookmark not defined. فصل دهم: تجارب یادگیری از کلاس درس

Error! Bookmark not defined. مقدمه

Error! Bookmark not defined. ترویج یک کلاس درس تحقیق

Error! Bookmark not defined. پرس و جو چیست؟

Error! Bookmark not defined. اهداف در پرسیدن سؤالات معلمان

Error! Bookmark not defined. آموزش متقابل

Error! Bookmark not defined. سه نوع واکنش متقابل: فنی، کاربردی و انتقادی

Error! Bookmark not defined. برخلاف جریان عادی و حلقه‌های واکنشی

Error! Bookmark not defined. تأمل و واکنش‌های انتقادی

Error! Bookmark not defined. تحقیق عملی

Error! Bookmark not defined. روند تحقیقات عمل

Error! Bookmark not defined. برنامه‌های آموزشی مدرسه
Error! Bookmark not defined. یک جایگزین: برنامه‌های مدیریت کارکنان
Error! Bookmark not defined...... ایجاد برنامه‌های مدیریت شخصی
Error! Bookmark not defined...... خلاصه
Error! Bookmark not defined...... سؤالاتی برای بحث و گفتگو
Error! Bookmark not defined...... منابع مفید

معلمان نقش اساسی را در رشد اقتصادی و اجتماعی جامعه ایفا می‌کنند. آماده‌سازی آن‌ها برای آشنایی با چالش‌های زندگی پس از دوران مدرن یک اولویت کلیدی برای دولت و دانشگاه‌ها است. از زمان تأسیس مؤسسات رسمی تدریس و آموزش در هنگ‌کنگ بیش از صد سال پیش، تغییرات زیادی در آموزش معلمان صورت گرفته است. امروزه دولت هنگ‌کنگ متعهد به استخدام همه فارغ‌التحصیلان آموزش دیده است و مؤسسات دانشگاهی نیز مسئول آموزش معلمان در دوران اولیه کودکی و ابتدایی هستند و این برخلاف این است که معلمان هنوز توسعه لازم را در این زمینه کسب نکرده‌اند.

پشت این انگیزه معلمان یک سری اصول ساده است: نیاز به منابعی که ارزش‌ها، زمینه‌ها و فرهنگ‌های حرفه‌ای آن‌ها را منعکس می‌کنند. یک سری اصولی است که تحت سلطه منابع غربی است که مربوط به مرزهای فرهنگی است؛ البته چنین منابعی می‌توانند مفید باشند؛ اما به معلمان آینده هنگ‌کنگ کمکی نمی‌کنند که شرایط منحصر به فردی را در مدارس هنگ‌کنگ دارند؛ بنابراین معلم آموزشی در هنگ‌کنگ زمانی خوب خواهد بود که منابع فرهنگی مرتبط را فراهم کرده و تئوری و تمرین در زمینه‌های کلاس درس با توجه به شرایط محلی ایجاد کند.

عناوین اولیه که برای این سری انتخاب شده‌اند نیازهای آینده را در دانش‌آموزان نشان می‌دهند. به طوری که معلمان در کلاس درس هنگ‌کنگ: مدیریت کلاس درس، ارزیابی برای یادگیری، مدیریت و درک تنوع به کار خواهند گرفت و با عناوین بعدی برنامه درسی، توسعه انسانی و راهنمایی و مشاوره در مدرسه مقابله خواهند کرد. به طوری که معلمان به مفاهیم، ایده‌ها و شیوه‌هایی که آن‌ها را به عنوان یک شیوه حرفه‌ای جوانان در کلاس درس هنگ‌کنگ نیاز دارند، معرفی می‌کنند؛ بنابراین این کمک خواهد کرد که آن‌ها را در شیوه‌ای واقع بینانه و عملی این روش‌ها را به کار گیرند تا بتوانند به خوبی برای دانش‌آموزان و کلاس‌های خود آماده شوند. در واقع آشنایی با روش‌های جدید مدیریت کلاس درس و استفاده از روش‌های متنوع می‌تواند نقش مهمی در بهبود یادگیری فراگیران داشته باشد.

همان طور که تمرکز بر روی تمرین در این اصول مهم است، به این معنا نیست که این نظریه مورد غفلت واقع شده است. مفاهیم، ایده‌ها و مسائل در حوزه‌های نظری و فرهنگی وسیع‌تر، اما نه به روش انتزاعی است. برای معلمان، کلاس‌های درس و دانش‌آموزان زمینه‌نهایی را در مقابل تئوری‌ها تست می‌کنند و فرهنگ‌ها می‌توانند بهتر درک شوند. در این دوره‌های چالش‌انگیز و پربار، معلمان باید به طور کامل با آخرین تفکر و ایده‌های مبتنی بر تحقیق و پیشرفت در فهم مجهز شوند. با این حال، این‌ها همیشه باید در آزمایشگاه‌های عملی آزمایش شوند تا معلمان نه تنها دانش آموز باشند، بلکه می‌دانند که چگونه این دانش را به عمل تبدیل می‌کند که می‌تواند برای دانش‌آموزان مفید باشد.

معلمان در هنگ کنگ، مانند دیگران، نگران نظم کلاس درس هستند. در طی دوره‌ای که با آن‌ها کار کردیم، آن‌ها نگرانی‌های جدی در مورد چگونگی برخورد با سوء رفتار با دانش‌آموزان مثبت و مؤثر ابراز کرده‌اند. این مورد به ویژه برای کسانی است که احساس می‌کنند که لازم است از زمان دفاع از نقش خود به عنوان معلمان در مواجهه با طبقات دشوار دفاع کنند و بیشتر وقت خود را صرف نظارت و تمرین کنند، اهمیت دارد. این کتاب بر اساس گوش دادن به صدای درونی خود و شناخت نیازهای آن‌ها است. در آن تلاش شده است که ایده‌های عملی و چارچوب نظری را برای معلمان دانش‌آموز، معلمان کارآموزی و مدیران مدرسه برای کمک به آن‌ها در ایجاد شیوه‌های ایجاد و حفظ محیط یادگیری که در آن تدریس به آموزش بهتر کمک می‌کند، رعایت شود و کمک به روابط بین معلمان و دانش‌آموزان و میان دانش‌آموزان ایجاد می‌شود. با ترکیب ادبیات، شواهد تحقیق و نمونه‌هایی از تمرین روزمره، ما معلمین را تشویق می‌کنیم تا سیستم‌های شخصی خود را از مدیریت کلاس درس و روش‌های جذب دانش‌آموزان خود در یادگیری را توسعه دهند. برای این منظور، کتاب مدیریت کلاس درس در جوامع چینی و غربی، به ویژه پیشرفت‌های اخیر برای مدیریت رشته در شیوه‌های غیرمتضاد و حمایتی را مورد بررسی قرار می‌دهد. موضوعات دیگر مربوط به همه معلمان، از قبیل مدیریت رفتار چالش برانگیز، ایجاد قوانین کلاس، برقراری ارتباط با قدرت و مقابله با قلدری، نیز مورد بحث قرار می‌گیرند. به طوری که چشم انداز گسترده‌ای برای مشاهده مسائل در رشته کلاس درس در کل مدرسه و سطح فرهنگی گرفته شده است.

- در این کتاب، ما از معلمان دعوت می‌کنیم تا آنچه را یادآور مثبت می‌دانند، بررسی کنیم که موارد زیر را پوشش می‌دهد تا به آن‌ها در این تلاش‌ها کمک کند:
- رفتار کلاس درس از بینش متقابل بررسی می‌شود و معلمان به طور خاص به دنبال نگاه کردن به شرایطی هستند که در آن حوادث و مشکلات به وجود می‌آیند (نگاه کنید به فصل ۱).
 - تلاش برای افزایش آگاهی معلمان از تأثیرات فرهنگی بر روی باورها و شیوه‌های انضباطی آن‌ها انجام شده است (نگاه کنید به فصل ۲).
 - اجزای اصلی کلاس‌های مؤثر که معلمان باید به آن توجه کنند و نقش معلمان به عنوان مدیران کلاس درس خوب مورد بحث قرار گرفته است (نگاه کنید به فصل ۳).
 - دنباله‌ای از استراتژی‌های مدیریت سوء رفتار دانش‌آموزی، مورد بررسی قرار گرفته است که برنامه‌ریزی شخصی را تسهیل می‌کند (نگاه کنید به فصل ۴).
 - رویکردها و مدل‌های مختلفی برای مدیریت کلاس‌های آموزشی معرفی شده‌اند و چارچوب با استراتژی‌های ساده و عملی برای کمک به معلمان در استفاده از آن‌ها مشخص شده است (نگاه کنید به فصل ۵).
 - اهمیت ارتباط خوب برای روابط مثبت معلم و راه‌های ارتباطی و مثبت با دانش‌آموزان تجزیه و تحلیل شده‌اند (نگاه کنید به فصل ۶).
 - استراتژی‌های مختلف برای افزایش دوستی بین دانش‌آموزان برای غنی‌سازی زندگی مدرسه و تجربه یادگیری، از جمله آموزش برخی از مهارت‌های اجتماعی و احساسی که باعث ارتقاء و حفظ روابط مثبت بین همسالان می‌شوند، پیشنهاد شده است (نگاه کنید به فصل ۷).
 - مزایای همکاری تأکید شده و ایده‌های عملی به آن‌ها داده می‌شود که معلمان را قادر می‌سازد تا زمینه‌هایی را شناسایی کنند که در آن می‌توانند همکاری کنند و برای مقابله با مسائل مربوط به نگرانی و برنامه‌های عملیاتی برای مقابله با اجرای تغییر را به کار گیرند (نگاه کنید به فصل ۸).
 - سهم بالقوه والدین در بهبود رفتار کلاس درس و کیفیت یادگیری در داخل و خارج از کلاس برجسته شده است و معلمان زمینه‌هایی را فراهم ساخته‌اند که در آن مشارکت‌های مثبت و خلاقانه باشد (نگاه کنید به فصل ۹).

• بازتاب و تحقیقات عملی به عنوان ابزار مؤثر برای بررسی ترویج و مقابله با مشکلات در کلاس درس و راه‌های ایجاد شخصی طرح‌های مدیریتی معرفی شده است (نگاه کنید به فصل ۱۰).

مدارس ما در حال افزایش تقاضا برای انواع خاصی از عملکرد در موج فعلی اصلاحات آموزشی و فرهنگ قریب‌الوقوع هستند. این ممکن است توجه ما را محدود کند و آن را از جنبه‌هایی که به رفتار سالم، کمک به روابط، محیط یادگیری مثبت و موفقیت مؤثر کمک می‌کند، محدود کنند. مدیریت کلاس درس، در مورد ایجاد یک محیط است که یک محیط خوب و جذاب است، به طوری که دانش‌آموزان به راحتی در یادگیری خود مشغول به کار شوند و معلمان به اشتراک‌گذاری لذت بردن از روند یادگیری بپردازند. فقط زمانی که تلاش مدیران ناکام می‌شود، معلمان باید از استراتژی‌های کنترل یا مداخله استفاده کنند.

امید است که این کتاب شیوه‌هایی را که آموزگاران برای مدیریت بهتر کلاس بررسی می‌کنند گسترش دهد و در کلاس درس یک محیط مثبت را فراهم آورد تا جایی که همه در مدرسه برای رفاه دانش‌آموزان همکاری کرده و برای ساختن چیزهای بهتر تلاش کنند.

هومینگ- تاک، لی وای- شینگ

پیشگفتار مترجم

مهم‌ترین دغدغه معلمان مبتدی، از اداره کلاس یا به تعبیری مدیریت اداره کلاس درس ناشی می‌شود. برقراری نظم و کنترل کلاس و تدریس موفق، مجموعه نگرانی‌های این گونه معلمان است؛ بنابراین آگاهی از مفهوم مدیریت کلاس و راهبردهای آن، راهی برای رفع این نگرانی‌هاست. در تعریف مدیریت کلاس درس گفته شده است: «مدیریت کلاس درس ایجاد شرایط لازم برای تحقق یادگیری است» بر این اساس می‌توان استنتاج کرد، مهارت‌های مدیریت کلاس درس، سنگ بنای کل موفقیت در تدریس است. با توجه به این که آموزش و یادگیری بیشتر از طریق تعامل بین معلم و فراگیر در کلاس درس اتفاق می‌افتد، شایسته است عوامل مؤثر بر آن از طریق روش‌های علمی مورد بررسی قرار گیرد. در مدیریت اثربخش کلاس عوامل مختلفی از جمله وضعیت تربیتی، عوامل گوناگون فرهنگی، پایگاه اجتماعی و اقتصادی دانش‌آموزان، تجارب قبلی معلم، مهارت‌های دانش‌آموزان کلاس و نیز هدف‌های یادگیری مورد توافق معلم و دانش‌آموز دخالت دارند. ویژگی‌های عمومی معلمان نیز در زمینه مدیریت مؤثر کلاس تأثیر زیادی دارد.

معلم موفق کسی است که کلاس درس را به گونه‌ای آماده سازد تا پاسخ‌گوی تمامی چالش‌ها در طول تدریس باشد. معلم باید توانایی‌های خود را بشناسد، روش تدریس خود را ارزیابی کند و اگر روش‌ها قدیمی و کهنه باشند روش پویا و زنده‌ای را پیش گیرد تا روحیه خلاقیت و نوآوری را در نهاد دانش‌آموزان شکوفا سازد. او باید روش‌های برخورد با مشکلات درس را بشناسد و راهبردی را اتخاذ کند که فرایند یاددهی - یادگیری را مختل نسازد و مشکلات جزئی کلاس او، به مشکلات کلی و وخیم تبدیل نشود. همچنین باید رفتاری داشته باشد که دانش‌آموختگان کلاس درس او، مسائل آموزشی و مشکلات رفتاری خود را در محیطی آرام و سرشار از محبت و غیرتهدید آمیز حل کنند.

این کتاب شامل ۱۰ فصل بوده که هر فصل کتاب را می‌توان بدون پرداختن به فصل‌های قبل و بعد مطالعه کرد و از ویژگی‌های برجسته این کتاب نیز ارائه اهداف در اول هر کدام از فصل‌ها بوده و همچنین در پایان هر فصل نیز سؤالاتی برای بحث مشخص شده و منابع مفید ارائه شده است. در نهایت منابع استفاده شده هر فصل در آخر آن ذکر شده است که باعث شده تا هر فصل بدون توجه به فصل‌های قبلی مطالعه گردد.

در نهایت مترجم دقت و وسواس را به ویژه در ترجمه این کتاب به خرج داده و سعی کرده با مشورت همکاران متخصص، معادل‌های رایج را به کار ببرد. بدیهی است که این اصلاً به معنی عاری از بی‌نقص بودن ترجمه نیست و مترجم از توصیه و راهنمایی همکاران عزیز و

دست‌اندرکاران این حوزه روانشناسی استقبال کرده و بی‌صبرانه انتظار مساعدت در این امر را دارد. انتظار بر این است که معلمان و اساتید عزیز کاستی‌ها و معایب کتاب حاضر را با طیب خاطر لحاظ کرده و در صورت امکان برای یادگیری و اصلاح در اختیار مترجم قرار دهند.

جعفر بهادری خسروشاهی

دانشجوی دکتری روانشناسی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

تابستان ۱۳۹۷